

กรณีเขื่อนสาละวิน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การรวมตัว มีการรวมกลุ่มกันคัดค้านการสร้างเขื่อนสาละวินระหว่างเครือข่ายประชาชนใน 19 เมืองใหญ่ทั่วโลก รวมทั้งมีการลงชื่อยื่นจดหมายเปิดผนึกแก่นางสุณีย์ ไชยรส และนายวสันต์ พานิช กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2550 และแกนนำเครือข่ายชาวบ้านลุ่มน้ำสาละวิน จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมทั้งชาวบ้านได้ร่วมกันเขียนจดหมายส่งถึงนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และรัฐบาลไทย ระงับการก่อสร้างเขื่อนฮัตจีกันแม่น้ำสาละวินในประเทศพม่า ในวันที่ 12 กรกฎาคม 2552

นอกจากนี้ชาวกะเหรี่ยงลุ่มน้ำสาละวิน ซึ่งประกอบด้วย เครือข่ายลุ่มน้ำสาละวิน กลุ่มนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กลุ่มพิทักษ์สิทธิมนุษยชน เครือข่ายลุ่มน้ำภาคเหนือ เครือข่ายแม่น้ำพม่า และมีทั้งกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กะเหรี่ยง คะยาห์ ไทใหญ่ ละว้า และลาหู่ร่วมจัดงานพิธีสืบชะตาแม่น้ำตามความเชื่อของชาวกะเหรี่ยง พร้อมทั้งได้มีการจัดเวทีประชาชนแสดงพลังต่อต้านการทำลายแม่น้ำทุกรูปแบบ รวมถึงคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนบนแม่น้ำสาละวิน ในวันที่ 14 มีนาคม 2553

คู่กรณี การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

ปีที่เกิดเหตุการณ์ พ.ศ. 2549

ประเด็นเคลื่อนไหว

1. เนื่องจากเป็นโครงการขนาดใหญ่เกรงว่าจะส่งผลกระทบต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. เกรงว่าจะก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิชุมชนตามมาในภายหลัง

ปฏิบัติการ

1. เครือข่ายประชาชนใน 19 เมืองใหญ่ทั่วโลกร่วมกันคัดค้านเขื่อนสาละวิน รวมทั้ง ตัวแทนชาวไทยได้ยื่นจดหมายถึงนายกรัฐมนตรี ผ่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ณ กระทรวงพลังงาน และยื่นข้อเรียกร้องต่อท่านรัฐมนตรีกระทรวงพลังงาน (28 กุมภาพันธ์ 2550)
2. พ่อหลวงนุ ชำนาญศิริไพร แกนนำเครือข่ายชาวบ้านลุ่มน้ำสาละวิน จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมทั้งชาวบ้านได้ร่วมกันเขียนจดหมายส่งถึงนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และรัฐบาลไทย ระงับการก่อสร้างเขื่อนฮัตจีกันแม่น้ำสาละวินในประเทศพม่า (12 กรกฎาคม 2552)
3. ชาวกะเหรี่ยงลุ่มน้ำสาละวินมีการจัดงานพิธีสืบชะตาแม่น้ำตามความเชื่อของชาวกะเหรี่ยง พร้อมทั้งได้มีการจัดเวทีประชาชนแสดงพลังต่อต้านการทำลายแม่น้ำทุกรูปแบบ รวมถึงคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนบนแม่น้ำสาละวิน (14 มีนาคม 2553)
4. นายกรัฐมนตรีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะได้มีคำสั่งให้ชะลอการก่อสร้างเขื่อนฮัตจี ที่อยู่ลึกเข้าไปเขตพม่า (ปี 2553)
5. กลุ่มเครือข่ายลุ่มน้ำจะร่วมกันยื่นหนังสือเรียกร้องถึงรัฐบาล ให้มีการดำเนินการ คือ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการก่อสร้างเขื่อนแก่ชาวบ้าน ให้ชาวบ้านร่วมแสดงความคิดเห็น และให้มีการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (ปี 2553)

6. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้ลงนามเห็นชอบตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการติดตามการแก้ไขปัญหาการละเมิด สิทธิมนุษยชน กรณีโครงการก่อสร้างเขื่อนฮัตจี ในแม่น้ำสาละวิน (รัฐกะเหรี่ยง) สหภาพพม่า ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ใน 2 ประเด็น คือ 1. ให้ กฟผ. รับผิดชอบต่อโครงการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ตามรายงานความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านต่างๆ รวมทั้งการละเมิดสิทธิมนุษยชน พร้อมกับให้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกับภาคประชาชน 2. ให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะในทุกๆ ด้าน อย่างเป็นทางการและตรงกับข้อเท็จจริง (ปี 2553)
7. เครือข่ายลุ่มน้ำพม่าออกแถลงการณ์เรียกร้อง เนื่องในวันหยุดเขื่อนโลกมีใจความว่า เราขอเรียกร้องให้รัฐบาลและนักลงทุนจากประเทศเพื่อนบ้าน ให้หยุดโครงการสร้างเขื่อนขนาดใหญ่ในแม่น้ำสายหลัก ซึ่งมีแม่น้ำสาละวิน แม่น้ำอิระวดี และแม่น้ำอื่นๆ รวมถึงแม่น้ำในสาขาต่างๆ (14 มีนาคม 2554)
8. โครงการ Burma Concern ศูนย์ภูมิภาคด้านสังคมศาสตร์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน (RCSD) และ Salween Watch ได้จัดงานเสวนา "เขื่อนสาละวิน ความเสี่ยงจากการสร้างเขื่อนในเขตสงครามพม่า" ณ คณะสังคมศาสตร์ ม.เชียงใหม่ (28 เมษายน 2554)

ผลลัพธ์/สถานการณ์ปัจจุบัน

1. นายกรัฐมนตรีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้มีคำสั่งให้ชะลอการก่อสร้างเขื่อนฮัตจี (ปี 2553)
2. โครงการ Burma concern ศูนย์ภูมิภาคด้านสังคมศาสตร์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน (RCSD) และ Salween Watch ได้จัดงานเสวนา "เขื่อนสาละวิน ความเสี่ยงจากการสร้างเขื่อนในเขตสงครามพม่า" ณ คณะสังคมศาสตร์ ม.เชียงใหม่

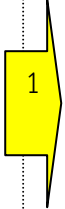
แหล่งอ้างอิง

khonkhurtai.org/livingriversiam.org/maticchon.co.th/ngosthailand.com/
prachatai.com (ข้อมูล ณ วันที่ 28 เมษายน 2554)

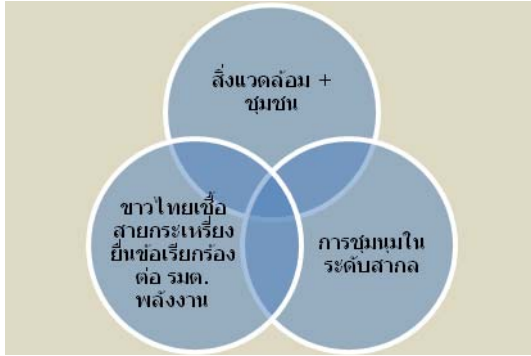
การจัดลำดับตามขั้นตอนของ four stage of social movements

การก่อตัวขึ้นประเด็น

การลงนามบันทึกข้อตกลง (MOA) ระหว่าง กฟผ.กับกรม ไฟฟ้าพลังน้ำของพม่า + ความเข้าใจ (MOU) ของไทย ร่วมกับบริษัท Sinohydro ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจจีน ในการร่วมลงทุนเพื่อสร้างเขื่อนฮัตจี ในทปี พ ศ 2549

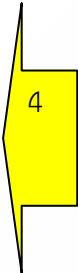
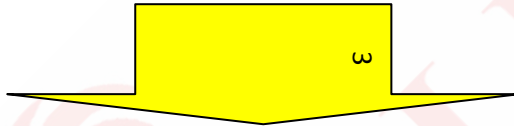
ประเด็นการเคลื่อนไหว +การปฏิบัติการ

การปฏิบัติการ

- การประท้วงหน้าสถานทูตไทยใน 19 เมืองใหญ่ทั่วโลก (การเคลื่อนไหวทางสากล)
- การยื่นข้อร้องเรียนขององค์กรพัฒนาเอกชนและประชาชน

ความก้าวหน้าในปัจจุบัน

นักเคลื่อนไหวทางสังคม ยังให้ความสนใจ ติดตาม เฝ้าระวัง

การบริหารจัดการ - Bureaucratization

นายกฯ อภิสิทธิ์ มีคำสั่งให้ชะลอโครงการ รวมทั้งให้ กฟผ. รับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการติดตามการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนไปดำเนินการ รับฟังความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ

